

* A A M - 0 0 1 - 0 0 1 4 1 0 6 *

AAM-001-0014106 Seat No. _____
B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination
April / May - 2016
Philosophy : Paper - VIII
(Indian Philosophy-II) (Elective - II)

Faculty Code : 001
Subject Code : 0014106

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

વિભાગ-૧

- ૧ M.C.Q. ૨૦
- (૧) સાંખ્યદર્શનના પ્રણેતા
(A) કપિલ મુનિ
(B) ગૌતમ મુનિ
(C) પતંજલિ
(D) કણ્ણાદ મુનિ
- (૨) ન્યાયદર્શનમાં પ્રમાણોની સંખ્યા કેટલી ?
(A) બે
(B) ચાર
(C) ત્રણ
(D) એક
- (૩) 'પ્રકૃતિ'ના ગુણોની સંખ્યા કેટલી ?
(A) ચાર
(B) બે
(C) ત્રણ
(D) એક
- (૪) 'પ્રકૃતિ'નું બીજું નામ નીચેનામાંથી કયું ?
(A) પરા
(B) અવિદ્યા
(C) શક્તિ
(D) જડાત્મિકા
- (૫) 'બ્રહ્મસત્ય, જગત્ મિથ્યા' - આવું કોણ કહે છે ?
(A) શંકરાચાર્ય
(B) રામાનુજ
(C) કણ્ણાદ
(D) ગૌતમ

- (६) 'अनिर्वचनीयता' कोने लागु पडे छे ?
- (A) शक्ति
(B) अपूर्व
(C) माया
(D) प्रकृति
- (७) भारतीय अनुमानमां विधानोनी संख्या केटली ?
- (A) ऐक
(B) यार
(C) त्रण
(D) पांच
- (८) वैशेषिक दर्शन अनुसार 'कर्म'नो प्रकार नीयेमांथी क्यो नथी ?
- (A) उत्क्षेपण
(B) अवक्षेपण
(C) आगमन
(D) गमन
- (९) निरिश्चरवादी दर्शन क्युं ?
- (A) सांख्यदर्शन
(B) योगदर्शन
(C) न्यायदर्शन
(D) वैशेषिक
- (१०) वेदना 'कर्ममार्ग'ने ध्याने लछने पोतानुं तत्वज्ञान आपनार दर्शन क्युं ?
- (A) न्याय
(B) योग
(C) पूर्वमीमांसा
(D) सांख्य
- (११) द्वैतवादी दर्शन क्युं ?
- (A) योग
(B) सांख्य
(C) न्याय
(D) शंकर
- (१२) पदार्थनी व्याख्यामां नीयेमांथी शुं आवे ?
- (A) योग्यता
(B) आकांक्षा
(C) अस्तित्व
(D) सन्निधि

- (૧૩) યોગના અંગો કેટલાં છે ?
- (A) ચાર
(B) પાંચ
(C) ત્રણ
(D) આઠ
- (૧૪) શું રામાનુજાચાર્ય માયાવાદને સ્વીકારે છે ?
- (A) હા
(B) કદાચ
(C) ના
(D) ખબર નથી
- (૧૫) 'અનુપલબ્ધિ' પ્રમાણને કયું દર્શન સ્વીકારે છે ?
- (A) ન્યાય
(B) પૂર્વભીમાંસા દર્શન
(C) વૈશેષિક દર્શન
(D) સાંખ્ય
- (૧૬) શંકરાચાર્યનાં બ્રહ્મ સિદ્ધાંતને શું કહેવાય ?
- (A) દ્વૈતવાદ
(B) અદ્વૈતવાદ
(C) શુદ્ધાદ્વૈતવાદ
(D) વિશિષ્ટદ્વૈત
- (૧૭) આવરણ-વિક્ષેપ શું છે ?
- (A) પ્રકૃતિના ગુણો
(B) શક્તિ
(C) કર્મની તાકાત
(D) માયાની શક્તિ
- (૧૮) યોગના બહિરંગ સાધનો કેટલાં ?
- (A) બે
(B) પાંચ
(C) ત્રણ
(D) એક
- (૧૯) શું યોગ દર્શન ઈશ્વરને સ્વીકારે છે ?
- (A) હા
(B) ના
(C) કદાચ
(D) ખબર નથી

(૨૦) બ્રહ્મની સત્તા નીચેમાંથી કઈ છે ?

- (A) પ્રાતિભાસિક
- (B) વ્યવહારિક
- (C) પારમાર્થિક
- (D) સાંસારિક

વિભાગ-૨

- ૨ ન્યાય દર્શન અનુસાર અનુમાન પ્રમાણની ચર્ચા કરો. ૧૦
અથવા
- ૨ વૈશેષિક દર્શન મુજબ દ્વય, ગુણ અને કર્મ : પદાર્થ સમજાવો. ૧૦
- ૩ સાંખ્યદર્શન અનુસાર પ્રકૃતિનું સ્વરૂપ વર્ણવો. ૧૦
અથવા
- ૩ પૂર્વમીમાંસા અનુસાર શક્તિ અને અપૂર્વની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૦
- ૪ (A) કોઈપણ એક વિશે નોંધ લખો. ૮
(૧) અર્થાપત્તિ પ્રમાણ
(૨) માયાવાદ
- (B) એક વિશે નોંધ લખો. ૮
(૧) ન્યાય અનુસાર ઈશ્વરના અસ્તિત્વની કારણાત્મક દલીલ
(૨) સમવાય
- ૫ કોઈપણ બેના સંક્ષિપ્ત ઉત્તરો આપો. ૧૪
(૧) ન્યાય અનુસાર પ્રત્યક્ષના પ્રકારો
(૨) સત્કાર્યવાદ
(૩) યોગના બહિરંગ સાધનો
(૪) પુરુષના અસ્તિત્વને સિદ્ધ કરતી દલીલો.

ENGLISH VERSION

SECTION - I

- 1 M.C.Q. 20
- (1) The founder of Sankhya System
 - (A) Kapil Muni
 - (B) Gautama Muni
 - (C) Patanjali
 - (D) Kanad Muni
 - (2) How many sources are there for knowledge as per Nyaya system ?
 - (A) Two
 - (B) Four
 - (C) Three
 - (D) One
 - (3) What numbers are there for the Gunas of Prakriti ?
 - (A) Four
 - (B) Two
 - (C) Three
 - (D) One
 - (4) What is the other name for Prakriti from the following ?
 - (A) Para
 - (B) Avidhya
 - (C) Energy
 - (D) Jadatmika
 - (5) Who says 'Brahma Satya Jagan Mithya' ?
 - (A) Shankaracharya
 - (B) Ramanuja
 - (C) Kanad
 - (D) Gautama
 - (6) To what 'Anirvachaniyata' is applied ?
 - (A) Energy
 - (B) Apurva
 - (C) Maya
 - (D) Prakriti
 - (7) What are the numbers of propositions in Indian inference ?
 - (A) One
 - (B) Four
 - (C) Three
 - (D) Five

- (8) What is not the type of action from the following as per Vaishishika system ?
- (A) Utkshepana
 - (B) Avakshepana
 - (C) Agamana
 - (D) Gamana
- (9) Which is the Atheistic system ?
- (A) Sankhya system
 - (B) Yoga system
 - (C) Nyaya system
 - (D) Vaisheshika
- (10) Which system provides its philosophy with the base of vedic karma Marga ?
- (A) Nyaya
 - (B) Yoga
 - (C) Purva Mimansa
 - (D) Sankhya
- (11) Which is the Dualistic system ?
- (A) Yoga
 - (B) Sankhya
 - (C) Nyaya
 - (D) Shankara
- (12) What is there in the definition of category from the following ?
- (A) Yogyata
 - (B) Akanksha
 - (C) Existence
 - (D) Sannidhi
- (13) How many factors are there in yoga ?
- (A) Four
 - (B) Five
 - (C) Three
 - (D) Eight
- (14) Does Ramanujacharya accept Maya Veda ?
- (A) Yes
 - (B) Perhaps
 - (C) No
 - (D) Don't know

- (15) Which system accepts non-cognition as a source of knowledge ?
 (A) Nyaya
 (B) Purba Mimansa
 (C) Vaisheshika
 (D) Sankhya
- (16) What do we call Shankaracharya's doctrine of Brahman ?
 (A) Dualism
 (B) Non dualism
 (C) Shudalhadvaita
 (D) Vishishtadvaita
- (17) What is Avarana-Vikshepa ?
 (A) The Gunas of Prakriti
 (B) Energy
 (C) The power of action
 (D) The Shakti of Maya
- (18) How many means are there (external) to Yoga ?
 (A) Two
 (B) Five
 (C) Three
 (D) One
- (19) Does yoga system accept God ?
 (A) Yes
 (B) No
 (C) Perhaps
 (D) Don't know
- (20) Which is the Satta of Brahman from the following ?
 (A) Pratibhasika
 (B) Vyavaharika
 (C) Paramarthika
 (D) Sansarika

SECTION - II

- 2 Discuss inference as per Nyaya system. 10
- OR**
- 2 Explain the categories of substance, quality and action as per Vaisheshika system. 10
- 3 Describe the nature of Prakriti as per Sankhya system. 10
- OR**
- 3 Discuss fully Shakti and Apurva as per Purba Mimansa. 10
- 4 (a) Write note about any one : 8
- (1) Postulation
- (2) Maya Vada
- (b) Write note about any one : 8
- (1) The causal argument for the existence of god as per Nyaya system.
- (2) Inherance
- 5 Answer briefly any two : 14
- (1) The types of perception as per Nyaya
- (2) Satkaryavada
- (3) The external means of Yoga
- (4) The arguments proving the existence of Purusha.
-